

**UCHWAŁA NR LXII/474/23
RADY MIEJSKIEJ W KOŻUCHOWIE**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie

Na podstawie art. 229 pkt 3 oraz art. 237 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.¹) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się skargę Pana [REDAKOWANE] na działanie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie Pani Anny Kozłowskiej za bezzasadną.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Koźuchowie do zawiadomienia Skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Koźuchowie.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ireneusz Drzewiecki

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r., poz. 803.

Uzasadnienie

Do Rady Miejskiej w Koźuchowie w dniu 6 października 2023 r. wpłynęła skarga Pana [REDAKTOWANE] na Panią Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie - Annę Kozłowską. Skarżący w złożonej skardze zarzuca bezprawne działania Kierownika OPS oraz rażące niedopełnienie obowiązków.

W dniu 10 października 2023 r. Przewodniczący Rady Miejskiej w Koźuchowie Ireneusz Drzewiecki wniósł do Przewodniczącej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Koźuchowie o rozpatrzenie ww. skargi.

Tego samego dnia wystąpiono do Ośrodka Pomocy Społecznej o ustosunkowanie się do zawartych w skardze informacji oraz przygotowanie stanowiska w ww. sprawie. Pismo wyjaśniające złożono w dniu 17 października 2023 r.

Dnia 25 października 2023 r. do skarżącego przesłano pismo w sprawie przesunięcia terminu rozpatrzenia skargi, pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

Pismem z dnia 30 października 2023 r. Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zaprosiła skarżącego oraz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej na posiedzenie Komisji, które odbyło się w dniu 7 listopada 2023 r. Skarżący nie stawił się. Po zapoznaniu się z dokumentami sprawy oraz po wysłuchaniu wyjaśnień zastępcy kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie ustalono, co następuje.

Wyjaśniając należy wspomnieć, że sprawa ma swój początek już w 2017 r., w którym to prowadzone było postępowanie w stosunku do rodziców skarżącego w takiej samej sprawie.

Sprawa cały czas dotyczy ustalenia zdolności skarżącego do partycypowania w kosztach pobytu Jego babki w Domu Pomocy Społecznej w Zielonej Górze.

Skarżący zarzuca prowadzenie postępowania w nieprawidłowej kolejności oraz dyskryminację w stosunku do jego osoby. Twierdzi, że jego babka urwała z nim kontakt 20 lat temu, podobno nie ma z nią żadnego kontaktu. Twierdzi również, że zataiła informacje o swoim majątku przed OPS-em tzn., że posiada nieruchomość wartą 350 tys. zł i dlatego OPS pomija majątek osobisty w swoim postępowaniu. Wskazuje, że opłatę za pobyt w DPS w pierwszej kolejności powinno się pokryć z majątku własnego jego babki. Pani [REDAKTOWANE] (babka skarżącego) została skierowana do Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze na podstawie wymaganej dokumentacji, między innymi wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szprotawie, do którego dołączone zostało oświadczenie majątkowe Pani [REDAKTOWANE], w którym nie ma informacji o posiadaniu jakiejkolwiek nieruchomości, ani o dochodzie ze sprzedaży mieszkania. W związku z przebywaniem Pani [REDAKTOWANE] od dnia 7 grudnia 2017 r. w Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze na podstawie decyzji kierującej do domu pomocy społecznej wydanej z upoważnienia Burmistrza Koźuchowa przez Zastępcę Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie nr OPS.4616.130.2017 z dnia 30 maja 2017 r. i decyzji umieszczającej do domu pomocy społecznej wydanej z upoważnienia Prezydenta Miasta Zielonej Góry przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze – nr 322/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r. zachodzi konieczność ustalenia odpłatności za pobyt w DPS. Ustalono również, że opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej;

a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Ostateczną decyzją wydaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie nr OPS.4616.92.2023 z dnia 19 kwietnia 2023 r. ustalono odpłatność Pani [REDAKTOWANE] za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze w kwocie 1.800,56 zł.- to zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023r., poz. 901).

Koszt miesięczny utrzymania mieszkańca jest ustalony zgodnie z art. 60 ust. 2 u.p.s. (średni koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym ustala Prezydent Miasta i ogłasza go w wojewódzkim dzienniku urzędowym) oraz wg Zarządzenia nr 253.2023 Prezydenta Miasta Zielonej Góry z dnia 14 lutego 2023 r. i wynosi od dnia 1 marca 2023 r. 8.089,00 zł. miesięcznie. Z osób zobowiązanych, ustalonych na dzień 17 października 2023 r. jedna osoba (córka) ponosi odpłatność na podstawie umowy nr OPS.4616.13.2023 z dnia 1 lutego 2023 r., cztery osoby są zwolnione z ponoszenia odpłatności w związku z niespełnionym kryterium dochodowym (troje dzieci i jedna wnuczka), dwie osoby mają wystawione decyzje ustalającą odpłatności, które nie są prawomocne (dwóch wnuków), a wobec czterech osób jest prowadzone postępowanie administracyjne związane z ustaleniem odpłatności za pobyt Pani [REDAKTOWANE] w domu pomocy społecznej (wnukowie). Wobec tego Gmina Koźuchów z budżetu gminy jest zobowiązana dopłacać do pobytu Pani [REDAKTOWANE] zastępczo kwotę 5.188,44 zł. miesięcznie.

Z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 19 lipca 2023 r. wynika, że Strona spełnia kryterium dochodowe, które pozwala na ustalenie odpłatności za pobyt babki w domu pomocy społecznej. Strona prowadzi gospodarstwo domowe z konkubiną i córką. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie ustalił odpłatność w wysokości 300,00 zł miesięcznie. Przy ustaleniu kwoty odpłatności za pobyt Pani [REDAKTOWANE] w domu pomocy społecznej w oparciu o art.103 ust.2 u.p.s wziął pod uwagę wysokość dochodów i możliwości Strony do ponoszenia odpłatności, a także kondycję finansową Gminy Koźuchów. W związku z tym wysłał do Strony umowę na odpłatność w kwocie 300,00 zł miesięcznie. W piśmie przewodnim dołączonym do umowy skarżący został poinformowany, że w związku z art. 61 ust. 2d u.p.s.- w przypadku odmowy przez osoby, o których mowa w ust.1 pkt 2 (małżonek, zstępni przed wstępnymi), zawarcia umowy, o której mowa w art. 103 ust.2 (Kierownik ośrodka pomocy społecznej ustala w drodze umowy z małżonkiem, zstępnymi przed wstępnymi mieszkańca domu wysokość wnoszonej opłaty za pobyt tego mieszkańca w domu pomocy społecznej, biorąc pod uwagę wysokość dochodów i możliwości, przy czym opłata ta nie powinna być zwiększona w przypadku, gdy jedna z osób jest zwolniona z odpłatności z mocy prawa lub powodów o których mowa w art. 64, art. 64a albo art. 64b), wysokość ich opłaty za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej ustala w drodze decyzji organ gminy właściwej zgodnie z art. 59 ust 1, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2. W związku z tym, że skarżący nie podpisał umowy na ponoszenie odpłatności za pobyt babki w DPS, Ośrodek wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji na maksymalną odpłatność na jaką kwalifikuje się rodzina zobowiązanego. Ponadto Strona w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego została poinformowana, że ustalenie odpłatności jest jednym z postępowań administracyjnych,

a zwolnienie z tej odpłatności z uwzględnieniem przesłanek art. 64 i 64 a ustawy o pomocy społecznej jest odrębnym postępowaniem.

Uregulowania dotyczące zwolnienia z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej zawiera art. 64 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., który przewiduje możliwość zwolnienia z ponoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy osób wnoszących taką opłatę lub obowiązanych do wnoszenia opłaty. Przy czym, zwolnienie to może być częściowe lub całkowite po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a uzależnione jest od spełnienia przez osobę zobowiązaną do wnoszenia opłaty jednej z przesłanek wskazanych w tym przepisie tj.:

1. Wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia lub innej placówce;
2. Występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
3. Małżonkowie, zstępni, wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
4. Osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko;
5. Osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo wychowawczej, na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu;
6. Osoba obowiązana do wnoszenia opłaty przedstawi wyrok sądu oddalający powództwo o alimenty na rzecz osoby kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu;
7. Osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty.

Natomiast art. 64a wskazuje, że osobę obowiązaną do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej zwalnia się całkowicie z tej opłaty, na jej wniosek, pod warunkiem, że przedstawi prawomocne orzeczenie sądu o pozbawieniu rodzica władzy rodzicielskiej nad tą osobą i oświadczy, że władza rodzicielska nie została przywrócona albo prawomocne orzeczenie sądu o skazaniu za umyślne przestępstwo popełnione z użyciem przemocy na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej małoletniego rodzeństwa lub jej rodzica. Zwolnienia te obejmują zstępnych osoby zwolnionej z opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej.

Jak z powyższego wynika, zwolnienie z odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej może nastąpić w stosunku do osoby, obowiązanej do wnoszenia opłaty, a więc w stosunku do osoby, co do której obowiązek ponoszenia opłaty został ustalony ostatecznie, mocą prawomocnej decyzji. Organ nie może więc zwolnić z opłaty osoby, która w sposób prawomocny i ostateczny nie została wcześniej zobowiązana do jej wnoszenia. Dyskryminowanie, o którym wnosi strona jest zdaniem Komisji oraz Opieki Społecznej subiektywnym odczuciem strony, na które kierownik ani pracownicy prowadzący postępowanie w sprawie, nie mają wpływu. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie i pracownicy Ośrodka działają i wykonują wszystkie procedury zgodnie z przepisami, z poszanowaniem strony postępowania i dokładając wszelkich starań, by zebrany materiał dowodowy w sprawie, pozwolił na podjęcie decyzji, co do której kierownik nie ma żadnych wątpliwości co do jej słuszności. Strona ma również możliwość odwołania się do organu wyższej instancji.

Powyższe kwestie zostały wyjaśnione na posiedzeniu Komisji w dniu 7 listopada 2023 r. Ponadto poproszono Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie o wyjaśnienie spraw związanych z otrzymanym od skarżącego, drugim pismem z dnia 31 października 2023 r., które było uzupełnieniem pierwszej części skargi z dnia 4 października 2023 r. Skarżący złożył również wniosek o zwolnienie w całości z ponoszenia kosztów związanych z pobytem babki w DPS w Zielonej Górze. Sprawa w większości została wyjaśniona na posiedzeniu oraz w poprzedniej odpowiedzi pisemnej przez OPS. Pomimo tego w dniu 8 listopada 2023 r. Komisja otrzymała pisemną odpowiedź od Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie na drugą część pisma skarżącego z dnia 31 października br., w której potwierdzono powyższe informacje. W nawiązaniu do złożonego wniosku Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie przyjął do wiadomości swoje zobowiązanie. W tym celu zostanie rozpoznana sytuacja materialno-rodzinna skarżącego i rozpoznany zostanie wniosek w odrębnym postępowaniu, jednak będzie można tego dokonać dopiero, gdy zakończy się obecne postępowanie w sprawie ustalenia płatności. Należy dodać, że po kolejnym piśmie o trudnej sytuacji finansowej i rodzinnej, w dniu 17 października 2023 r. przeprowadzono ze skarżącym kolejny wywiad środowiskowy, aby ustalić Jego nową sytuację. Ze względu na zmianę Jego sytuacji dochodowej OPS przesłał skarżącemu umowę na odpłatność za pobyt babki w DPS na kwotę 200 zł. Skarżący tej umowy nie podpisał. W związku z powyższym trwa postępowanie administracyjne w Jego sprawie.

Reasumując, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie działał zgodnie z obowiązującymi ww. przepisami prawa. Dlatego w obecnym stanie faktycznym i prawnym skargę należy uznać za bezzasadną.

Pouczenie

Zgodnie z art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.) w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.

**Przewodnicząca Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji**

/-/ Anna Iskra